

Loimimateriaalit

Elena Autio ja Minna-Liisa Heiskanen
Suomen Hevostietokeskus ry
Tallinpitäjän verkkotietopakettihanke
2015

SUOMEN HEVOSTIETOKESKUS RY
www.hevostietokeskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Tekstiileihin liittyvää terminologiaa

- **D = denier** = kankaan lineaarisen massatiheyden yksikkö. Denier ilmaisee 9000 metrin mittaisen kuidun painon. Mitä suurempi kankaan denier-luku, sitä painavampaa (kestävämpää) se on. Suurin denierluku loimikankaissa on 1680D.
- **GSM** = g/m^2 , grammaa per neliömetri. Tarkoittaa loimen vanutäytteen paksuutta ja kuvaa siten loimen lämmöneristävyyttä.

Tekstiileihin liittyvää terminologiaa

- **mm vesipilari** = Kankaan vedenpitävyys, ts. kankaan kestämän vesipatsaan korkeus millimetreinä.
 - ✓ Vedenpitävyys perustuu polyuretaani-muovikalvoon.
 - ✓ 300 – 500 mm kankaat ovat vettä hylkiviä.
 - ✓ >4000 mm kankaat ovat vedenpitäviä (standardit vaihtelevat).
- **MVT** = Kankaan hengittävyys, ts. vesihöyryn läpäisevyys.
Yksikkö g/m²/24 h ilmaisee, kuinka monta grammaa kosteutta 1 m² kangasta läpäisee vuorokaudessa. Arvo vaihtelee ulkokankaissa 4 000 – 20 000 välillä.
 - ✓ <1000 g/m²/24 h = vesihöyryä täysin läpäisemätön.
 - ✓ >10 000 g/m²/24 h = erinomainen hengittävyys.

Tekstiileihin liittyvää terminologiaa

- PU-pinnoitus = ulkokankaan polyuretaanipinnoitus (muovikalvo), joka tekee kankaasta tuulen- ja vedenpitävän.
- Ripstop = kankaaseen vahvemmallalla langalla kudottu ruudukko, joka estää kankaan repeämisen ruudukkoa suuremmaksi.

Loimen käyttömukavuuteen vaikuttavat

- Materiaalien lämmönsiirtokyky
- Materiaalien vesihöyryn siirtokyky
- Materiaalin ja ihon välinen kontakti
- Liukkaus- ja sähköistyvyysominaisuudet
- Loimen malli, paino, istuvuus ja joustavuus

Yleisimmät tekstiilikuidut

Luonnonkuidut

- Kasvikuidut, mm:
 - ✓ Puuvilla
 - ✓ Pellava
 - ✓ Juutti
 - ✓ Hamppu
- Eläinkuidut, mm:
 - ✓ Villa
 - ✓ Alpakka
 - ✓ Angora
 - ✓ Mohair
 - ✓ Silkki

Tekokuidut

- Synteettiset kuidut, mm:
 - ✓ Polyamidi
 - ✓ Polyesteri
 - ✓ Polyakryyli
 - ✓ Elastaani
- Muuntokuidut, mm.
 - ✓ Viskoosi

Yleisimmät tekstiilikuidut

Luonnonkuidut

- Peräisin kasveista
(varret, lehdet ja siemenkuidut)
- Eläimistä
(esim. karvat, silkkiperhosen toukkakotelot).

pixabay.com

Tekokuidut

- Synteettiset kuidut valmistetaan öljystä, hiilestä tai maakaasusta.
- Luonnonkuituihin verrattuna edullisia materiaaleja.
- Eivät maadu.

Yleisimmät tekstiilikuidut

Sekoitekankaat

- Luonnonkuituja ja tekokuituja yhdistetään usein sekoitekankaiksi, koska:
 - ✓ Halutaan parantaa luonnon- tai tekokuitujen ominaisuuksia (esim. kestävyyttä, joustavuutta, pehmeyttä).
 - ✓ Halutaan laskea materiaalin hintaa.

Akryyli

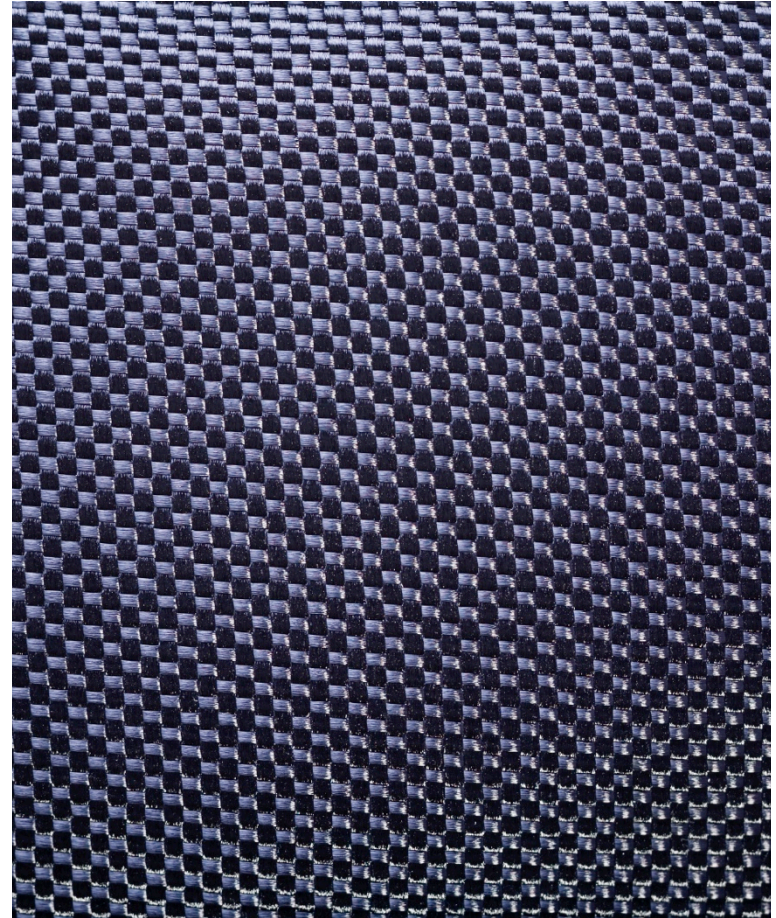
- Kevyt, kestävä, ryppyyntymätön ja nopeasti kuivuva tekokuitu.
- Paloherkkä, nyppyyntyvä ja sähköistynvä materiaali.
- Käytetään sellaisenaan tai sekoitteena luonnon- tai muiden keinokuitujen kanssa.
- Yleinen käyttökohde: talliloimet

istockphoto.com

Enstex

- Tuulenpitävä, likaa ja vettä hylkivä, kestävä kangas.
- Ulkopinta polyamidia (nailonia), sisäpinta pehmeäksi karstattua puuvillaa.
- Yleinen käyttökohde: ulko-, välikausi- ja kuljetusloimet.

istockphoto.com

Fleece

- Polyesterista valmistettu, voimakkaasti nukattu kangas.
- Kevyt, pehmeä, hengittävä, lämmöneristävä ja joustava tekokuitu.
- Alhainen kosteudenimukyky mutta johdattaa hyvin kosteutta pois.
- Yleinen käyttökohde: talli- ja kuivatusloimet sekä ulkoloimien vuorikangas.

pixabay.com

Polyamidi

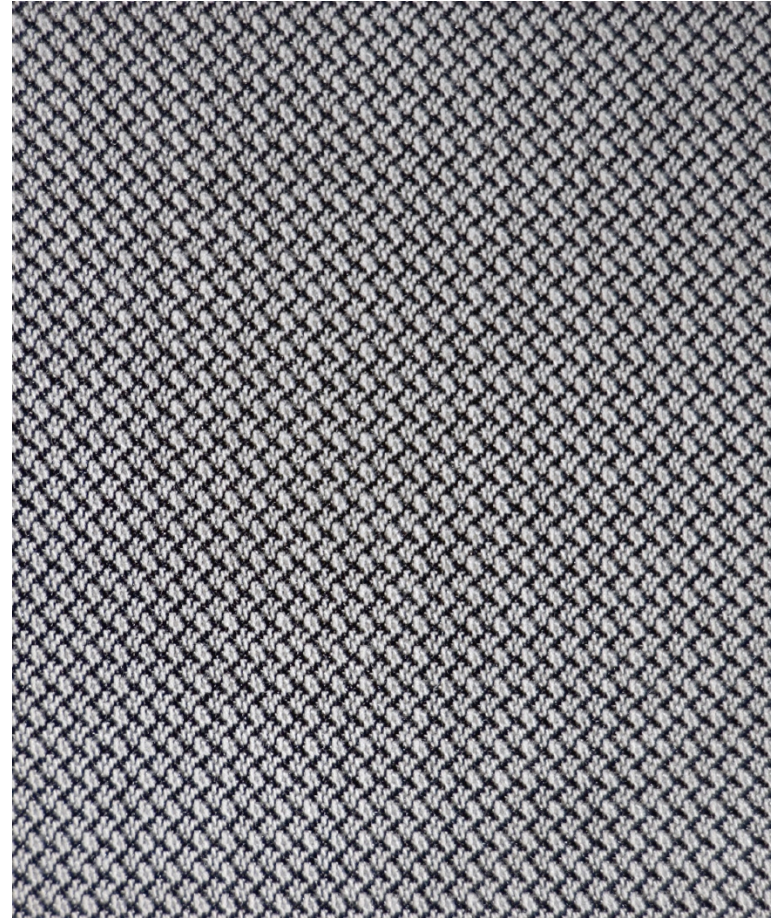
- Kauppanimeltä nailon.
- Kevyt, joustava, kestävä, nopeasti kuivuva tekokuitu.
- Nyppyyntyy ja sähköistyy helposti, ei ime kosteutta, hioitava.
- Käytetään usein sekoitteina luonnonkuitujen kanssa.
- Yleinen käyttökohde: sade- ja ulkoloimet, vuorikankaat.

pixabay.com

Polyester

- Sään- ja kulutuksenkestävä, rypistymätön, nopeasti kuivuva tekokuitu.
- Sähköistyy, nyppyyntyy, hiostaa, imee huonosti kosteutta.
- Käytetään sellaisenaan tai sekoitteena luonnonkuitujen kanssa. Polyester tuo sekoitteissa tuotteisiin kestävyyttä.
- Yleinen käyttökohde: ulko- ja sadeloimet, vuorikankaat.

istockphoto.com

Puuvilla

- Miellyttävän pehmeä, lämmin, kuumalla viileä, hengittävä, ei-sähköistynvä luonnonkuitukangas.
- Valmistetaan puuvillakasvin siemenkuiduista.
- Imee hyvin kosteutta (= kastuu helposti), kuivuu hitaasti, joten märkänä kylmä materiaali.
- Käytetään sellaisenaan tai sekoitteena tekokuitujen kanssa. Tuo sekoitekankaisiin hengittävyttä.
- Yleinen käyttökohde: kesä-, talli- ja kuivatusloimet.

pixabay.com

Soft Shell

- Kevyt, joustava, tuulen- ja vedenpitävä, hengittävä tekokuitu.
- Koostuu polyesteristä (95 %) ja spandexista (5 %).
- Kolmikerroksinen kangas: päällimmäisenä vettä hylkivä, joustava neulekerros, välissä vedenpitävä kalvo, alimmaisena fleece.
- Yleinen käyttökohde: selkälöimet, kuljetusloimet, coolerit.

istockphoto.com

Tikkikangas

- Kevyt ja lämmin, yleensä ruudulliseksi tai raidalliseksi tikattu polyesterikangas.
- Koostuu usein pinta- ja vuorikankaasta sekä täytevanusta.
- Yleinen käyttökohde: Ulkoloimet (päällyskankaana käytettäessä loimissa usein lisäksi erillinen polyester- tai polyamidikerros), loimien vuorikangas.

istockphoto.com

Vanu

- Puuvillasta tai polyesterista valmistettu, kevyt, kuohkea ja lämmin tekstiili.
- Vanun paksuus ilmaistaan grammoina per neliömetri, g/m².
- Yleinen käyttökohde: loimien täytteet.

istockphoto.com

Villa

- Pehmeä, joustava, hengittävä, lämmin ja likaa hylkivä luonnonkuitu.
- Valmistetaan eläinten karvoista (keratiinia).
- Säilyttää lämmöneristyskyvyn märkänäkin.
- Huonosti kulutusta ja vesipesua kestävä, helposti kutistuva ja muotonsa menettävä materiaali.
- Käytetään joko sellaisenaan tai polyester/villasekoitteena.
- Yleinen käyttökohde: talli-, kuljetus- ja kuivatusloimet.

pixabay.com